

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izkušnja vsak četrtlet in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam pouk, plača za leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. Mestnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uradništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za vsakega naročnika, za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglašje pruzeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zapre reklamacije in pošiljne arhive.

Cenjenim naročnikom.

Dozdaj se med stavci in tiskarnami še ni dosegel sporazum, zato so stavci v avstrijskih tiskarnah odpovedali službo in prihodnjo soboto izstopijo iz službe. Tiskarne torej nekaj časa ne bodo nič delale. Tu d i v naši tiskarni se bo delo ustavilo. Zato naš list nekaj časa ne bo mogel izhajati. Cenjene naročnike prosimo, da potrpijo. Ko se bode delo zopet pričelo, bomo nadomestili, kar homo zdaj zaostali, tako, da ne bodo naročniki nič oškodovani. Reklamirati lista ni treba, ker bi to nič ne pomagalo. Seveda tudi drugi listi, kakor „Naš Dom“ in „Straža“, parkrat ne bodo izšli. Torej se enkrat: **Potrpite!** Ker se pred novim letom menda ne vidimo več, želimo obenem vsem cenjenim pristašem: **Vesele praznike in srečno novo leto!** Po kratkem odmoru pa zopet na veselo svljenje!

Božič.

Veselimo se lepega božičnega praznika. Ob jaslicah ali pa pri lepem božičnem drevesu prepevamo lepe božične pesmi. „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“ Ta klic se glasi v cerkvah in v vseh krščanskih hišah.

Tudi mi Slovenci kot krščanski in miroljubni narod želimo, da bi se Bogu dostojna čast skazovala in da bi vladal med nami ljubi mir.

Zaribog je bilo letošnje leto jako nemirno. Na Balkanu so se bile ljute bitke med raznimi narodi in slednjič celo med sorodnimi si narodi. Leta in leta bodo občutili balkanski narodi posledice tega boja. Na tisoče revnih invalidov, ki bodo od vasi do vasi prosili miloščine, bodo pripovedovali o vojnah leta 1913, v katerih so izgubili svoje ude.

Tudi naša država je občutila vojne na Balkanu. Na tisoče naših vojakov je bilo pripravljenih na boj. Cele mesece so bili odsotni mladi gospodarji od svojega doma, ker so bili kot rezervisti poklicani k svojemu vojnemu oddelku, da bi bili pripravljeni za slučaj vojne.

Do pol milijarde kron je stala ta priprava za vojno našo državo. Veliko let bomo še občutili posledice letošnje mobilizacije. Država se bode morala zopet zadolžiti. Delajo se že priprave, da bi najeli 1000 milijonov kron novega posojila. Naša državna polovica bode pri tem posojilu vsaj za polovico udeležena. Vojno ministrstvo stavi vedno nove zahteve. Tudi za mornarico naj bi država vedno dajala milijone in milijone. Ker imajo druge države vedno številnejše ar-

made in vedno več vojnihi ladij, primorana je tudi naša država, da gre za njimi. Nasprotnikov imamo na vseh straneh dovolj.

Kdaj bode vendar konec teh vojnihi priprav? Čemu je pač mednarodno razsodišče v Hagu? Ali samo zato, da ima vsaka država zopet nekaj uradnikov več? Ali ne bi moglo to mednarodno razsodišče razsojati vse prepire, ki nastanejo med državami? Koliko bi si države prihranile?

Tudi v gospodarskem oziru ni bilo letošnje leto posebno veselo. Vinogradniki se bodo še dolgo časa spominjali na letošnje slabo letino. Kupčija z domačimi pridelki je še vedno slaba. Zlasti živina je v ceni padla. Mnogo naših rojakov je zapustilo letos svojo domovino in šlo iskat v daljne kraje boljše sreče. Mi jim privoščimo vso srečo v tujini in želimo, da bi božične praznike zadovoljni obhajali. Prepričani smo pa, da tistega veselja, tiste tihe sreče, kakor je edino bivanje v domačem kraju, zlasti ob tako ginjaivih praznikih kakor so božični, ne bodo v tujini občutili.

Naj je hiša tudi lesena, naj je še tako majhna, ako bivajo v njej dobri, pobožni, pridni ljudje, uživajo več sreče, kakor bogatini v svojih mramornatih palačah.

Dolga, strašna noč pod zemljo.

204 ure v 100 m globoki jami brez jedi, brez pijače in luči.

V zadnji številki smo med najnovejšimi vestmi poročali, da se je po dolgem trudu vendar posrečilo reševalec v Varmenskem rudniku rešiti iz 100 metrov globokega rudnika 2 živa delavca. O reševalnih delih se poroča sledeče:

Dne 16. decembra proti večeru je vladala okrog rudnika splošna napetost, ker je bilo toliko kakor gotovo, da se pride do jasnosti glede morda še živih delavcev. Okoli 9. ure je kazala mera 75 cm vodne globine, torej le malo še, in mogoče bo prodreti v rove. Kar naenkrat za silo postavljena sesalka v rovu ni mogla več dvigati vode. Stala je že previsoko in uspeh tekem noči je bil izključen. Odložilo se je, da se sesalko postavi nižje, kar bi trajalo do 17. decembra dopoldne, na kar bi se zopet počelo dvigati vođo. Ob 11. uri so se gledalci razšli in preiskovalna komisija se je odpeljala k počitku. Delo je zastalo in bilo je zopet manj upanja na ugoden uspeh.

Le enemu ni dala žila miru, in sicer strojničarju Seršenu. Ta mladenič je bil iz vsega začetka najdrznejši med delavci. Ni se strašil ne nevarnosti ne truda, samo, da pomaga nesrečnim v rovehi. Prve tri dni je delal neprenehoma noč in dan pod najtežjimi pogoji in na najnevarnejših točkah, sam, ker ni bilo

drugega strokovnjaka na mestu. Vedno je bil do kože moker, ker je bil več pod vodo kot na zraku. Ta je torej našel pogum, da se je spustil v 100 m globočino in prodrl 14 m po vodoravnem rovu, gazeč blato in vodo, loveč se ob ceveh sesalke, ki je bila pod vodo. — Nato je s potapljanjem skušal spraviti sesalko v red in posrečilo se mu je, po mučnem delu odpreti vse ventile, na kar je naenkrat velika sesalka počela delovati z vso silo. To je bilo ob 11. uri 20 minut in ob 2. uri zjutraj je bil vodoravni rov prost vode. Sklicalo se je vse potrebno osobje. Priprave za prodiranje v rovu so bile kmalu gotove in odpravili so se delavci, vodje in člani komisije na pot, naravnost v smer, kjer so slutili žive rudarje.

Točno 4 minute pred 5. uro zjutraj se dvigalo dvigne in pripelje 2 človeka. Eden javi: Dva živa, eden mrtev. Pripeljali so torej s seboj 2 še živa rudarja. Oba sta stala in se le držala z rokami ograje. Zavili so ju in odnesli v bližnjo gostilno. Žila jima je dobro bila, govorila sta in se od veselja smehljala. Bila sta Rumuna Nikolaj Diku in Nikolaj Pask, eden rojen l. 1881. v Milbachu, drugi l. 1888. v Valabradu na Ogrskem, oba neozjenjena in 4 mesece v službi pri britolskem rudniku. Delala sta v zgornji postranski galeriji s Slovincem Ivanom Sušikom in ju voda ni dosegla. Pač pa je zalila Sušika, ki so ga našli v isti galeriji mrtvega s preklano glavo in vsega v blatu. Slovenci so vsi utonili. Rumuna so prepeljali v avtomobilu v tržaško bolnico, kamor sta prišla ob 7. uri 35 minut zjutraj.

Rudarja sta prebila v galeriji od predzadnjega ponedeljka od 5. ure popoldne: torej sta bivala pod zemljo natančno 204 ure brez vse jedi! Čutila sta le mraz v rokah in omotico, sicer sta pa zdrava in bosta kmalu popolnoma dobra. Sta pač trdna dečka! Pripovedujeta, da sta se hotela v ponedeljek zvečer podati iz galerije in sta našla prednji del zalit od vode. Čula sta obupne vzklike tovarišev, ki so tonili. Luč jima je kmalu ugasnila in oglašil se je glad. Živela sta od vode. Čakala sta udano na rešitev ali na smrt. Več ur, predeu so ju našli, sta začutila svež zrak, kar ju je zelo poživilo. Bila sta takoj zopet pogumna. Sama sta čutila, da sta pod zemljo 5 ali 6 dni — v resnici sta bila pa 8 dni in 9 noči. V bolnici so jima vbrizgali nekaj ojačil, potem sta dobila konjaka in mirno zaspala. Zdravniki se ne boje za njuno življenje.

Politični ogled.

— Prestolonaslednik Franc Ferdinand je slavlil dne 18. decembra t. l. svoj 50. rojstni dan. Od

Božični večer.

Milo že done zvonovi.
Mrak nastaja,
noč prihaja,
plove lahno nad bregovi.

Glej, oblake v prestol krasni
zdaj prestvarja
zlata zarja,
predeu zgine v noči jasni.

Pa za luno priveslajo
še zvezdice,
nje družice
in čarobno v noč migljajo.

Vse praznuje po deželi
in počiva;
ljubko sniva
po livadah snežec beli.

Dušo verno te miline,
čar zvonjenja,
kras stvarjenja
dvigajo v nebes višine.

Zopet zadone zvonovi —
Po nižavah
in dobravah
se razsvetlijo domovi.

Zdi se, kakor bi nebeške
primigljale
zvezde zale
v koče na zemljo človeške.

Lučice gore neštete,
saj prihaja
nam iz raja
v odrešenje božje Dete.

M. Zemljč.

Božič v tujini.

Če daleč od domače grude
mladenič v tujih krajih biva
in tam prenaša borbe hude,
tedaj duha oko počiva
kaj rado mu na rodnihi tleh.
Spomin si krasne slike snuje,
ob njih srce se mu raduje,
dogledati ni moč mu vseh.
Če še tako neznančna bila
bi stvar, katera z mladihi dni,
visoko on jo zdaj ceni,
vso lepšo misel lahkokrila
mu čara zdaj jo pred oči,
v otroka spet ga spremeni.

V domači tili selski hram
prerad spomin poroma nam,
sosebnost, ko Božič presvet
praznuje rod človeški spet.

To so otrokom rajski dnevi,
ko angelski vzbude jih spevi.
Kako utripa jim srce,
oko strmi in nehoti
na jasli zre, ki v kotu tam
preproste sicer, a vendar zale
sred drobnih lučic se blišče;
zdi se, kot Ježušek bi sam
iz njih prisrečno gledal male,
ki vsi zavzeti krog stoje.

In ko zaklenka z line zvon,
In k polnočnici njegov don
zemljane vabi v sveto noč,
do cerkve v trumah vse hiti,
da božje Rojstvo počasti.

Res krasno bilo je nekoč!
Takrat srce še ni poznalo
sveta in njega hudobije.
Na ustih vedno blažen smeh,
neznana bol, neznan še greh:
tako — nedolžnosti zrcalo —
je dete z angeli igralo,
je pevalo njih melodije
ki iz strun nebeške domačije.
O blag spomin posvečenih dni!
Ob tebi zdaj srce se greje,
mladosti dihi nasproti veje,
mladosti čar nas oživi.

M. Zemljč.

vse strani, tudi od raznih evropskih vladarskih hiš, so došle visokemu slavljenju pismene in brzogovorne dostojnosti. Prestolonaslednik je obhajal 50letnico na svojem gradu Konopišt na Češkem, in sicer v krogu svoje družine in najbližjih sorodnikov. Nadvojvoda Franc Ferdinand je bil rojen dne 18. decembra 1863 v Glavnem mestu zelene Štajerske — v Gradcu, je torej štajerski rojak. Njegov oče je bil nadvojvoda Karol Ludovik, brat našega cesarja. Franc Ferdinand je posebno ljudomilga značaja. Če se mu diči med priroditeljstvom, se posebno rad pogovarja s kmečkimi možmi in ženicami. Poleg ljudomilosti diči bodočega cesarja pred vsem globoka katoliška vernost, odločnost in prijaznost napram Slovanom. Visoki slavljenec je večje več slovanskih jezikov; njegova soproga kneginja Sofija Hohenberg je rojena Čehinja. Večina služabnikov in prestolonaslednikovih zadržnikov so Slovenci. Splošno znano je, da gre Franc Ferdinand vsak mesec enkrat k sv. obhajilu in da ljudi, ki ne opravljajo svojih verskih dolžnosti, ne mara v svoji službi. Prestolonaslednik pa ljubi tudi red in točnost. On vstaja vsak dan točno ob 5. uri zjutraj. Vojaški strokovnjaki trdijo, da ima Franc Ferdinand izborne zmožnosti za vojskovodjo. Osiveli generali so se ob velikih manevrih zadnjih let čudili spretnosti, s katero je Franc Ferdinand zasledoval gibanje posameznih čet. — Tudi mi Slovenci se pridružujemo klicem drugih avstrijskih narodov: Bog živi bodočega cesarja Franca Ferdinanda!

— **Štajerski deželni zbor.** V Gradcu se je vršilo dne 17. decembra posvetovanje klubovih načelnikov deželnega zbora. Deželni zbor se namreč namerava sklicati začetkom januarja h kratkemu zasedanju. Načelnik Slovenskega kluba, dr. Korošec, je bil radi zasedanja delegacij in državnega zbora zadržan. Radi tega je obiskal grof Clary dr. Korošca na Dunaju in ga vprašal, kako stališče zavzemajo Slovenci glede januarskega zasedanja deželnega zbora. Dr. Korošec mu je odgovoril, da se mora Slovenski klub najprej o tem posvetovati. Listi poročajo, da se bo deželni zbor skoro gotovo v prvi polovici januarja sesel, da reši začasni proračun in sprejme postavbo o davku na vrednostni prirastek.

— **Državni zbor.** Seje državnega zbora so se vršile dne 18., 19., 20., 22. in 23. decembra, na kar so šli poslanci na božične počitnice. V četrtkovni seji se je predloga glede osebno-dohodninskega davka sprejela v tretjem branju. Vprašanje je sedaj, ali bo gosposka zbornica, ki se ima se posvetovati o tej predlogi, sprejela tudi ono določilo, ki ga je na predlog našega poslanca Roškarja sprejela že državna zbornica, da bodi pri odmeri osebno-dohodninskega davka merilo čist dohodek 1600 K. Zadnje dni prejšnjega tedna se je čas potratil za to, da se je pralo umazano perilo poljske ljudske stranke. Boj med poslancem Stapinskim in ministrom Dugošom se je zanesel tudi v državni zbor. Stapinski je hotel navaliti krivdo od sebe na ministra Dugoša, kateremu je očital, da je denar, katerega je njemu izročil za nakup listov in za volitve, dobival iz vladne blagajne. Ministru Dugošu se tudi očita, da je bil do 1. 1902. priprosti delavec in solastnik nekega petrolejskega vreca. Po raznih zanimivih kupčijah in špekulacijah pa je postal večkratni milijonar in nazadnje celo minister. Vsa zadeva torej ni posebno čedna in tudi poljski klub ni s tem postavljen v najlepšo luč. Ministrski predsednik grof Stürgkh je v petkovni seji izjavil, da je vlada iz dispozicijskega zaklada, ki jej je na razpolago za podpiranje časnikov, res dala 40.000 K za to, da se nakupi za Stapinskega in njegovo stranko nek precej opozicionalen list. Ta izjava je učinkovala presenetljivo na državni zbor ter je bila v sobotni seji o tem razprava. Stališče ministra Dugoša je omajano in je on, kakor poročajo listi, res že dal svojo ostavko; Stapinski pa je s svojimi ožjimi somišljeniki izstopil iz poljskega kluba. Ali bo s tem rešil svoje stališče in prišel v lastni svoji stranki do veljave in stranko peljal do zmage, je več nego dvomljivo. Dokler ni bil Stapinski v poljskem klubu, so bile njegove roke čiste in njegovi politični cilji poštenji. V istem času so imele tudi naše stranke z njim politično zvezo. Toda ta je prenehala, ko se je Stapinski postavil na stran poljskih strank ter sklenil z njimi premirje. Ni več hrepenel po delu za narod, ampak gledal je le na to, da je dobival časti in denar. S tem si je sam izkopal grob.

— **Delegacije.** Zadnje dni preteklega tedna se je v delegacijah razpravljalo o proračunu vojnega ministrstva. Ob tej priliki so se razni delegati pritoževali radi samovoljnega pridržavanja rezervistov in neopravičenega povišanja števila rekrutov ter drugih važnih vojaških zadev. Ob tej priliki se je oglasil k besedi slovenski delegat dr. Korošec, ki je z ozirom na govor zunanjega ministra grofa Berhtolda, čes, da se nobena tuja država ne vlika v našo notranjo politiko, dokazal, da se Italija na jugu na škodo Jugoslovanom in države same vmešava v naše politične zadeve. Dr. Korošec je priporočal, da se z ozirom na bedo ljudstva istemu ne nalagajo nova vojaška breme, na ter je priporočal izdatno razoroževanje.

— **Zmede v Bolgariji.** Ker so državnozbornske volitve v Bolgariji pokazale, da vlada nima stalne večine, se je vlada začela pogajati z opozicijo. Pogajanja pa niso privedla do nobenega uspeha. Opoziciji so se ponudila 3 ministrska mesta, a ona zahteva 4. Otvoritev sobranja (državnega zbora) še ni določena. Opozicija zahteva, da se 15 točk njenega programa izpolni. Če se pogajanja vendar-le posrečijo, bodo morali ministri Genadiev, Sinčev in Makarov odstopiti.

Ako vlada ne odneha, bo opozicija v sobranju stavila predlog, naj kralj odstopi in se uvede republika (judovlada). Ta predlog bi pri sedanjih razmerah utegnil tudi dobiti večino.

— **Albanski knez, vidski princ,** bo baje dne 15. januarja 1914 v Draču ustoličen za vladarja Albanije.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

28. nedelja: pred Novim letom; Nedolžni otroci.
29. ponedeljek: Tomaž, škof; Trofija, mučenec.
30. torek: David, kralj; Liberij, mučenec; Nicefor, mučenec.
31. sredo: Silvester, papež; Padlina, mučenica.

1. do 1914.

1. januarja: Četrtek, Novo leto; obrezovanje Gospodovo.
2. petek: Makarj, opat; Martinjan, škof.
3. sobota: Tit, škof; Izabela, kraljica.

* **Ne pozabite!** 1. Ob božičnih praznikih in Novem letu pridno agitirajte med svojimi znanci in prijatelji za nove naročnike „Slovenskega Gospodarja“; 2. tisti, ki še niste obnovili za 1. 1914 naročnine, storite to kmalu; 3. kdor še ni poravnal dolžne naročnine, naj to kmalu stori. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

* **Krasne umetniške razglednice, božične in novoletne,** ima v zalogi Slovenska Straža v Ljubljani. Naj bi sedaj, ko bode ob priliki praznikov romalo po sirni naši domovini tisoče in tisoče razglednic, vsi zavedni Slovenci in Slovenke segali le po razglednicah, katere je založila Slovenska Straža. Razglednice se naročajo v pisarni Slovenske Straže v Ljubljani (Ljudski Dom). Trgovci in razprodajalci dobe znaten popust. Ob tej priliki naj bi se vsak držal načela: Na vsaki razglednici in sploh na vsakem pismu mora biti prilepljen narodni kolek v korist obmejuim Slovincem.

* **Delo naše mladine o Božiču in Novem letu.** Iz Rajhenburga nam piše vrl mladenič: Kam bomo prišli, če bo šlo tako naprej? To je velika zagonetka, katero je mogoče in nemogoče rešiti. Da smo v dobi Antikrista, to je verjetno. Kako tudi ne? Iz temnih mlakuž se usipava grdo blato v podobi gnusnih brezbožnih listov, ki sramotijo našo edino zveličavno vero. Hočemo nas uničiti. Kam bomo prišli, če to pustimo? Ali se ne bomo z vso silo temu uprli? Kličemo vas na veliki boj, ki se vrši ravno sedaj. Razširjajmo liste, ki se bojujejo za našo vero! Nikar ne dopustimo, da bi bili naši nasprotniki močnejši. Posebno vi, dragi slovenski Orli, bodite kakor voditelji naše vojskujoče se armade! Razširjajte poštene liste, kateri se borijo za vaše pravice in za vaš obstanek. Še enkrat vam kličem: Na boj! Zmaga bo naša, trud bo stotero povrnen. Božič je tukaj, Novo leto se bliža, stotero povrnen. Božič je tukaj, Novo leto se bliža! Na delo za razširjenje „Slovenskega Gospodarja“!

* **Jugoslovanska Strokovna Zveza** priredi sledeče shode: V Št. Janžu na Vinski gori na novega leta dan ob 3. uri pri g. F. Delakorda; v Gornjem Gradu v nedeljo, dne 4. prosinca pri g. Fišer ob 4. uri popoldne; na praznik sv. Treh kraljev se vrši občni zbor J. S. Z. po drugem sv. opravilu ob 4. uri v društveni sobi v Skaljah; popoldne ob 3. uri istega dne pa v Smartinu pri Velenju občni zbor J. S. Z. Na shodih in obnih zborih poroča g. V. Zajc.

* **Kako sodi priprosti slovenski kmet o liberalnem časopisju?** Iz gornjegrajskega okraja se nam piše: Da sem se odločil napisati za Vaš list par besedi, so mi dali povod možje one vrste, kateri bi radi vse barve „špilali“. Sliši se večkrat od njih jadikovanje, zakaj neki je na Spodnjem Štajerskem med K. Z. in Narodno stranko toliko nasprotstva. Pravijo, nas vse so rodile slovenske matere, verujemo vsi eno. Da to ni tako, priča nam zgodovina s tem, da nahajamo mnogokrat kmete, pristaše K. Z., skupaj, pa nikdar ne slišimo kakega zabavljanja čez svojo vero in duhovstvo, nasprotno pa, če so le 3 ali 4 liberalci skupaj, pa ne mine njih pogovor brez udrihanja čez vse, kar je v zvezi s sv. cerkvijo. Nekdaj je junaška Judita vojskovodja Kolofernu odsekala glavo, zdaj so pa liberalci dobili drugo Judito, namreč „Vodiško Johance“, da bo črnemu lintverju kosti strla. Od kod ta razsvetljenost? No, saj to ni nič čudnega! Saj delajo na komando njihovih glasil. V „Slov. Gospodarju“ št. 49 smo brali, kako list liberalne inteligence, „Slovenski Narod“, sodi o nas kmetih. Sedaj pa čujmo, kaj piše isti list o naši veri: „Katoliška vera je samo v daljni zvezi s Kristusom.“ („S. N.“ 1902, št. 168.) — „Kristus ni ustanovil posebne cerkve; kristjanstvo je nastalo še-le po Kristusovi smrti.“ („S. N.“ 1912, št. 168.) — „Cerkve ni duhovna združitev, ampak posvetna moč, kateri služi vera samo kot sredstvo za vladanje.“ („S. N.“ 1912, št. 169.) — Te besede se večkrat slišijo od naprednih elementov. Kdo se je izrazil o našem nepozabnem vladiki slavnega spomina, A. M. Slomšku, da je bil „trapast“? Kdo drugi kakor liberalci? Kmetje-tovariši, sedaj veste, kakšno uslugo napravi sveti cerkvi oni, kateri naročuje in podpira te vrste liste, to protiversko zmes. Kdor se zaveda, da ga je rodila katoliška slovenska mati, ne bo dovolil taki sodrgi, se utihotapiti v svojo hišo. Skrbimo pa za dobre časnike, posebno sedaj ob novem letu. V vsako hišo katoliški časopis. Torej najlepši bo domovini novoletni dar, če si naročiš za svojo hišo „Slovenskega Gospodarja“. Za vero, narod in cesarja! — L. R.

* **Avstrijski in ogrski framazoni** so imeli shod v Budimpešti. Sklenili so, delati na to, da iz naših šol izgne krščanski nauk. In se še dobe ljudi, ki pravijo, da ni treba povdarjati verskega načela! Volkovi v ovčji obleki! Framazoni, liberalci in socialni demokratje so bratje. Ljudstvo krščansko, sedaj veš, kaj ti ljudje zahtevajo.

* **Zgodovinsko društvo** za Slov. Štajer ima v nedeljo, 28. decembra popoldne ob 3. uri v Slovenskem Domu v Št. Ilju v Slov. gor. svoj občni zbor.

* **Kletarski tečaj.** Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se bo v času od 19. do 24. jan. 1914 vršil kletarski tečaj, namenjen za vinogradnik in druge, ki se zanimajo za umetno kletarstvo. Natančneje v inseratu 1463.

* **Ako vam je drago zdravje,** čitajte današnji Lysoformov inserat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ zastoj od kemika Hubmana, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

* **Tomaževa žindra** Opozarjamo naše cenj. čitatelje na naš inserat Tomaževa žindra ter priporočamo, da porosijo 400—600 kg žindre na 1 ha zoran ali nezoran zemlji. Če se gojenju ne doda hlevski gnoj, naj se potrosi tudi nekaj kalija.

Mariborski okraj.

m Maribor. Božičnica, ki jo je priredil v nedeljo, dne 21. decembra, naš Orel, je lepo izpadla. Posebno smo bili veseli, da je g. Juvan svoj orlovski pevski zbor v tako kratkem času tako dobro izuril. Hvala mu! Igra, kakor vse druge točke, so nas popolnoma zadovoljile. — Podružnica Slovenske Straže pri Magdaleni je imela ta dan svoj občni zbor. Govoril je urednik Franjo Žebot.

m Št. Ilj v Slov. gor. Dne 28. decembra po večernicah bo v tukajšnjem Slovenskem Domu javno predavanje o domači zgodovini, ki ga priredi Zgodovinsko društvo za Slovenski Štajer na povabilo tukajšnjega Bralnega društva. Govoril bo prof. g. Fr. Kovačič. S predavanjem se združijo letni občni zbor Zgodovinskega Društva, pri katerem se bo poročalo o delovanju in važnosti tega društva.

m Št. Lenart v Slov. gor. Okrajna hranilnica bo imela prihodnji uradni dan še-le dne 7. januarja.

m Maribor. (Slovensko gledališče). Na Silvestrov večer, 31. t. m. se bo uprizorila burka „Srečno novo leto“. Prihodnja predstava bo na dan sv. Treh Kraljev dne 6. prosinca 1914 z uprizoritvijo burke „Dva srečna dneva“.

m Kamnica pri Mariboru. Dekliška Zveza priredi na Štefanovo, dne 26. decembra po večernicah v prostorih gostilne g. Vogrin a veselico z gledališko predstavo „Oh ta Polona“, govorom (g. Vl. Pušenjak) in petjem. Pridite!

m Sv. Križ nad Mariborom. Tukajšnje bralno društvo priredi na Štefanovo, dne 26. decembra 1913 popoldne po večernicah v bralni sobi v župnišču slavnostno zborovanje s petjem, deklamacijo in slavnostnim govorom v proslavo Konstantinovega jubileja. Križevčani, udeležite se te slavnostne jubilejne prireditve svojega bralnega društva prav mnogostvarno!

m Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 18. januarja 1914 priredi Bralno društvo tombolo v prid ubogim otrokom slovenske šole. Domačini in so-edje, že sedaj povabljani.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Naše igralke in igralci prirede dne 28. decembra popoldne po večernicah v veliki Arnuševi dvorani s dvema igrami. Po igri šaljev sredolov, šaljiva pošta, petje, godba in še mnogo zabavnega in šaljivega! Pridite v obilnem številu.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno društvo priredi na Štefanovo popoldan zopet veselico v novi dvorani. Ponovili bomo prelepo narodno igro „Krivoprisežnik“. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišče za odrasle 30 v za otroke 20 vin. Vabimo k obilni udeležbi.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 26. decembra priredi naša Dekliška Zveza podučni shod s podučnim govorom, šaljivim dvogovorom, deklamacijami in govorom blagajničarke. Dekleta, tudi puščavka in stariši ste vabljeni!

m Ruše. Po stari navadi priredi tukajšnje Kmetijsko bralno društvo tudi letos običajno veselico na Štefanovo. Na dnevnem redu sta dve igri, govor in petje meškega in mešanega zbora.

m Silvica pri Mariboru. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 28. grudnia po večernicah krasno igro: „Junaško dekle“ (Inana d'Ark). Med odmorji sodeluje razen pevskega zbora tudi „Kitajec“ g. Ribič. Vse zavedne Slovence iz Frana in Hoč vabimo k obilni udeležbi.

m Fram. Izobraževalno društvo priredi na Štefanovo dve igri: „Repotitev“ in „Marijin otrok“.

m Slov. Bistrica. Pridite zadajkrat letos, vai na veliko veselico, katero priredi katol. Izobraževalno društvo dne 28. t. m. to je prvo nedeljo po Božiču, ob pol 4. uri popoldne v hotelu Avstrija. Na vsopredju je petje, igra „Krivoprisežnik“, kupleti in šaljiva tombola.

m Poljčane. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Štefanovo dne 26. decembra božično prireditev s petjem in predstavama „Čevljar“ in „Vedeževka“. Začetek takoj po večernicah.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi dne 4. in 11. januarja ob 9. uri dopoldne v Ptuju v dvorani Zupančič predavanje.

p Vurberg. Čujte, g. urednik, kako si naši štajerčijanski dopisniki sami sebi dajejo zausnice. Ko smo si letos pripravljali na občinske volitve, je za našo kmečko katoliško stranko agitiral mladenič Felician. Seveda se nasprotniki tega v začetku niso ustrašili in so v „Štajercu“ pisali, da se s to brezposelnim politično ničlo, kateri nič nima in nič ne plačuje, rasočnemu človeku ni vredno prerokati. Pa, oh smola, ta politična ničla je imela tak upliv med ljudstvom, da je s svojo pošteno agitacijo štajerčijanski stranki vzela mnogo glasov, kar ste sami priznali in ste bili radi tega kakor obsejeni. Sedaj nenkrat pa se jim je zdelo vredno, prerokati se s to ničlo ter proti agitatorju in proti g. županu vložiti tožbo. Sedaj je imelo celo zadevo v rokah orožništvo in je imel e. kr. orožnik preiskavo pri vseh strankah. In glejte, kaj se je našlo? Z eno besedo sama laž! Torej s samimi lažmi bi ti ljudje radi spravili nekoga v zapor, kateri si je po vaši sodbi zaslužil 6 mesecev, samo, da vam je sreča opoteča. Tako otročji so torej naši „Štajerčijanski“ generali, da enkrat pišejo, da se z enim ni vredno prerokati, drugič pa se jim zdi celo vredno, tožiti na Gradec. Pač lepa taka razsodnost.

p Majšperk. V nedeljo, dne 28. decembra, priredi kmetijska podružnica zborovanje v šoli po rani službi božji. Predaval bo g. okrajji živinozdravnik Hinterlechner iz Poljčan. Sprejemali se bodo udje in udnina, naročila na semena, merjaške itd. Gospodarji in gospodinjje, pridite v velikem številu!